

שחר בוקמן
עורך אקולוגיה וסביבה

ציטוט מומלץ

בוקמן ש. 2013. דבר העורך.
אקולוגיה וסביבה 4(2): 126.

ארבה מכרסם כרוב סגול, מרץ 2013 | צילום: יואב מורג, משרד החקלאות ופיתוח הכפר

25 ביולי, 2013

גיליון קיץ 2013 / כרך 4(2)

דבר העורך

שלום רב לקוראות ולקוראי אקולוגיה וסביבה

בתחילת מרץ השנה פשטו על דרום הארץ נחילים גדולים של ארבה שבאו מסיני. לנחילי הארבה פוטנציאל נזק משמעותי לצומח בשדות, בחממות ובשטחים הפתוחים. הנחילים ששהו בארץ מהאביב ועד תחילת הקיץ, מנו מיליארדי פרטים כל אחד. לנוכח הקושי הגדול לדמיין מספר כה עצום, מובן מדוע נבחר בתנ"ך תיאור כמותי, הפועל על דרך השלילה: "וַיָּבֹא אֲרֶבָּה וַיִּלָּק וַאֲיִן מִסֹּפֶר. וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בָּאָרֶץ וַיֹּאכַל כָּל-פְּרִי אֲדָמָתָם" (תהלים ק"ה 34-35).

ד"ר יואב מוטרו, מהשירותים להגנת הצומח ולביקורת במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, מספר כי לראשונה מזה עשרות שנים, הנחילים היו של פרטים בוגרים שהחלו להזדווג ולהטיל בארץ. השירותים להגנת הצומח התגייסו למיגור התופעה ולמניעת נזקים לחקלאות ולטבע, בעזרתם של חקלאי האזור, רשות הטבע והגנים, חוקרים והמועצות האזוריות. הנחילים הבוגרים נעצרו

בשטחי החולות של הנגב, והתפשטותם צפונה לארץ נושבת נכלמה. עם זאת, פרטים רבים הטילו ביצים בחולות, ומהן בקעו מיליארדי פרטים צעירים שהתכנסו יחד לנחילי הליכה, וצעדו אל מחוץ לחולות. גם פשיטה זו נכלמה באמצעות ריסוס הנחילים מהאוויר ומהקרקע. אחרי יותר משלושה חודשים של לחימה עיקשת, מוגר הארבה מהארץ כליל, עם נזקים מזעריים בלבד לחקלאות ולטבע.

אנשי המקצוע שפעלו למיגור הארבה נאלצו לפעול באופן מידי בהתאם לצרכים ולהתפתחויות בשטח, וזאת אף על פי שהידע המדעי הקיים בנושא אינו מספק. מכיוון שעד רדת הגיליון לדפוס עוד היו אותם אנשים עסוקים בנושא יומם וליל, כתבה על הנושא תתפרסם בגיליון הבא.

יחד עם הצורך לפעול להגנת הצומח, אין להתכחש לעוצמתה ואף ליופייה של תופעת טבע זו, החוצה גבולות ויבשות, ומחיה לנגד עינינו מכה בממדים תנ"כיים. מערכת אקולוגיה וסביבה יזמה תחרות שבמסגרתה הוזמנו צלמים להציע תמונות מקוריות המתעדות את התפשטות נחילי הארבה בדרום הארץ. תמונת השער של הגיליון שבפניכם נבחרה מתוך יותר מ-200 תמונות שנשלחו. תמונות רבות נשלחו על-ידי תושבים ממושבי פתחת ניצנה, שעל שדותיהם ובתוך חממותיהם פשטו הנחילים ביתר עוצמה. התמונות מתארות מציאות של ענני ארבה המשחירים את השמים ומכלים כל חלקה טובה, מדבירים הרודפים אחריהם ופועלים ממטוסים ומן הקרקע, ילדים משתעשעים, חקלאים תאילנדים רעבים וצלמי טבע רבים. תודה רבה לשפע המשתתפים בתחרות.

ולפני סיום, לכבוד הוא לי לציין כי ב'יום כדור הארץ' האחרון זכה כתב העת אקולוגיה וסביבה בהוקרת ארגוני הסביבה בישראל. כתב העת הוכתר כזוכה באות 'הגלובוס הירוק' לשנת 2013, המוענק על הצטיינות בעשייה סביבתית, וזאת בקטגוריה של חינוך סביבתי.

קריאה נעימה, שחר בוקמן